

Ställningstagande 19.5.2026

Förnyelsen av ersättningssystemet för kopiering för enskilt bruk bör inledas nu

Författarorganisationerna kräver tillsammans att privatkopieringsersättningen utvidgas till att inkludera även grafiskt material. För tillfället behandlas de olika upphovspersonerna olika. Bara en del får ersättning då deras verk kopieras för enskilt bruk. I den utredning som undervisning- och kulturministeriet låtit göra framkommer att grafiskt material, bland annat litteratur, kopieras i stor utsträckning. För denna kopiering betalas för närvarande ingen ersättning.

En förnyelse av ersättningssystemet för kopiering för enskilt bruk borde ske i enlighet med Kristiina Harenkos utredning. I Harenkos utredning konstateras att det system som för tillfället är i bruk i Finland är emot EU-rätten och direktivet. Harenko föreslår därför att Finlands system förnyas i enlighet med EU-rätten för att inkludera även grafiskt material. För närvarande utbetalas ersättning enbart för musik och audiovisuella verk trots att alla har rätt att för enskilt bruk kopiera även grafiskt material.

Harenko föreslår vidare att ersättningssystemet för privatkopiering skulle ändras från det budgetbaserade till att vara en del av kostnaden för den enhet med vilken kopieringen sker. Finland är det enda EU-land som har detta system i bruk. I den beräkning som gjorts på EU-nivå framkommer att det pris som konsumenterna skulle betala som en del av anskaffningspriset för sin mobiltelefon eller surfplatta beräknas vara i snitt ungefär 2,80 euro per person. Det här är ett litet pris om man jämför med hur stor förändringen skulle vara för upphovspersonerna. Förnyelsearbetet av privatkopieringssystemet borde påbörjas under pågående regeringsperiod.

Sanna Haanpää, Finlands facklitterära författare

Jenni Kaven, Finlands översättar- och tolkförbund

Johanna Sandberg, Finlands svenska författareförening

Ilmi Villacís, Finlands författarförbund

För mer information:

Sanna Haanpää, verksamhetsledare | 040 5290 626 | sanna.haanpaa@tietokirjailijat.fi

Jenni Kaven, verksamhetsledare | 044 3445 205 | jenni.kaven@sktl.fi

Johanna Sandberg, verksamhetsledare | 050 3069 008 | johanna.sandberg@forfattarna.fi

Ilmi Villacís, verksamhetsledare | 040 830 5936 | ilmi.villacis@kirjailijaliitto.fi